

Asia: VN/31178/2023

Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelma

Lausunnonantajan lausunto

Tieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Tieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

SEOn palvelu- ja liikenneasemat ovat sijoittuneet erityisesti Suomen vähemmän asutetuille alueille. SEOlla on tärkeä rooli suomalaisessa yhteiskunnassa suomalaisten liikkumisen mahdollistajana ja huoltovarmuuden turvaajana. SEOn asemat turvaavat tärkeitä palveluja pienillä paikkakunnilla, työllistävät ja pitävät koko Suomea elinvoimaisena. Tällä on vaikutuksensa Suomen kokonaisturvallisuuteen tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa.

Valtion talouden tutkimuskeskuksen ja Sykkeen yhdessä Suomen ympäristökeskukselle toteuttamassa Lataava-hankkeessa (julkistus 8.5.2024) kävi ilmi, että vuosina 2018 - 2023 suurin osa liikenteen julkisen latausinfraan tuesta oli kohdentunut valtaväylien hankkeisiin ja yksityisen latausinfraan tukea ei haettu juuri lainkaan maaseutualueille. Tuetut hankkeet olisivat todennäköisesti toteutuneet markkinaehtoisesti ilman tukeakin. Tutkimuksessa tultiin johtopäätökseen, että jatkossa tukea tulisi kohdentaa sijainteihin, joissa liikennemäärät ovat vähäisiä ja latauspisteiden välimatkat ovat pitkiä ja joissa latausinfraan investoinnin voi olettaa olevan erityisen haastavaa. SEO toivoo, että tämä tutkimustulos otetaan huomioon tukijärjestelmiä suunniteltaessa. Käyttövoimasiirtymän riittävän nopeaksi turvaamiseksi Suomen syrjäseuduille tarvitaan kattavampaa vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkostoa myös henkilöautoille, tämä vaatii valtiolta tukimuotoja erityisesti syrjäseuduille, jossa hankkeet eivät ole toteutettavissa markkinaehtoisesti.

SEO pitää hyvänä, että lähtökohtaisesti jakeluinfraohjelmassa on otettu kantaa kaikkiin vaihtoehtoisin käyttövoimiin. Olisi hyvin tärkeää, että eri käyttömuotoja kohdeltaisiin yhdenvertaisesti lainsäädännön ja tukipolitiikan tasolla. SEO katsoo, että kotimaisen biokaasun käyttäminen liikenteen käyttövoimana, myös henkilöliikenteen, on yksi helpoimmista keinoista liikenteen päästöjen vähentämiseen. Biokaasun hyviä puolia käyttövoimana ovat muun muassa

kotimaisuus ja mahdollisuus jaella jo olemassa olevan polttoaineiden jakeluverkoston yhteydessä. Lisäksi biokaasulaitokset tukevat kotimaista yrittäjyyttä ja maataloutta. Myös raaka-ainetta tulee koko ajan lisää ja biokaasun avulla se saadaan hyötykäyttöön. On erittäin harmillista, että EU:n valtioneuvoston päätöksistä johtuvien rajoitteiden vuoksi valtio ei ole pystynyt kohdentamaan liikenteen infrastruktuuritukea teknologianeutraalisti myös biokaasujakeluasemien rakentamiseen. Toivomme, että jatkossa biokaasujakeluasemien tukeminen olisi mahdollista vähintään de minimis-sääntelyn kautta.

SEO pitää hyvänä, että ohjelmassa tuetaan vaihtoehtoisia käyttövoimia käyttävien paketti- ja kuorma-autojen hankintaa ja selvitetään tuen jatkamisen mahdollisuudet. Samaan aikaan SEO on huolissaan, että ajoneuvojen hankintatukilain mukainen tuki kaasukäyttöisille paketti- ja kuorma-autoille sekä muuntotuki henkilöauton muuntamiseksi kaasu- tai etanolikäyttöiseksi on voimassa ainoastaan vuoden 2024 loppuun saakka eikä jatkosta vielä ole tietoa. Suomen tulisi selkeästi ja johdonmukaisesti osoittaa biokaasun liikennekäytölle politiikkatoimia, jotka luovat ennustettavan toimintaympäristön koko ketjulle kuljetusyrittäjästä jakelijan. Lyhytaikaiset tukijärjestelmät eivät luo mahdollisuutta luoda pitkäjänteisiä suunnitelmia käyttövoimasiirtymän toteuttamiseksi.

Rautatieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Rautatieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Lentoliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Lentoliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Muita huomioita ohjelmasta:

-

Roth Taina
Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)